

OD REDAKTORA

Zeszyt 8 „Roczników Humanistycznych” – „Lingwistyka korpusowa i translatoryka” zaistniał pierwotnie jako czasopismo „Corpus in translatione. Studia linguistica”. Tytuł streszcza w sobie zamiar nowego czasopisma, w którym będą publikowane analizy językoznawcze korpusów tekstów równoległych i porównywalnych jako podstawa do opracowywania terminologii dwujęzycznej na potrzeby translatorskie, a przy okazji refleksja nad dotychczasowymi tłumaczeniami różnego rodzaju tekstów. Nawiązuje do tytułów czasopism angielsko- i francuskojęzycznych poświęconych lingwistyce korpusowej, a zarazem do tradycji klasycznej łaciny. Dynamicznie rozwijające się językoznawstwo korpusowe w licznych ośrodkach akademickich na całym świecie, również w Polsce, dostarcza wielu inspirujących tematów do podjęcia na łamach zaistniałego czasopisma: opracowywanie bazy tekstów i dokumentów w wersjach dwujęzycznych, analiza znaczenia słów i ich tłumaczeń we właściwych im kontekstach, metody badań językoznawczych stosowane w lingwistyce korpusowej, ukierunkowywanie analiz językoznawczych na zastosowanie ich w tworzeniu warsztatu translatorskiego w wersji elektronicznej itp.

Jednym z głównych zagadnień jest opracowywanie dwujęzycznej terminologii na podstawie tekstów źródłowych i typologii tekstów specjalizacyjnych. Terminologia, jako wyodrębniona już gałąź językoznawstwa w ramach języków specjalizacji (nie tylko zawodowych, ale też użyć w kontekstach specjalizacji), wypracowywana jest w oparciu o różne nurty teoretyczne: strukturalizm, dystrybucjonalizm, kognitywizm itp.

Podstawowym postulatem metodologicznym w większości teorii językoznawczych stosowanych w analizie terminów jest współpraca językoznawcy ze specjalistą danej dziedziny (m.in. prawa, prawa kanonicznego, teologii,

obszarów działań związanych z realizacją społecznej nauki Kościoła, literatury itd.), który posiada uporządkowany system pojęć wypracowany na podstawie wiedzy o przedmiocie badań. Z tej racji na łamach tego czasopisma publikowane są także analizy i refleksje terminologiczne przedstawiciele innych dyscyplin naukowych, nadając mu charakter interdyscyplinarny i tym sposobem wiedza specjalistów z poszczególnych dyscyplin uzupełnia się z wiedzą językoznawcy w kontekście pracy nad terminologią dwujęzyczną i typologią tekstów, nie tylko literackich.

W pierwszym numerze publikujemy materiały z międzynarodowego sympozjum „Terminy i relacje a problem przekładu”, zorganizowanego na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim Jana Pawła II w dniach 4-5 maja 2011 r., tuż po beatyfikacji Ojca Świętego Jana Pawła II. Sympozjum to, a po nim nowe czasopismo, nabrało przez to charakteru hołdu naszego środowiska akademickiego Błogosławionemu Profesorowi KUL. W wystąpieniach prelegentów, których artykuły wydajemy drukiem, zarysowała się wyraźna nić przewodnia ujęcia realistycznego analizy językoznawczej. Badania terminologiczne wniosły do językoznawstwa i przekładoznawstwa potrzebę uwzględnienia struktury ontologicznej bytu jako podstawy znaczenia terminu, czyli znaku językowego w określonym kontekście i typie dyskursu. Jest ona wypracowywana i porządkowana przez specjalistów danej dziedziny, którzy zmagają się z językiem przy wyrażaniu swojej wiedzy i przy tłumaczeniach. Postulat ten realizowany jest w artykułach, które pogrupowaliśmy wokół ogólnych zagadnień, metody analizy w kontekście specjalizacyjnym, bioetyki, medycyny, literatury mistycznej oraz sztuki.

Dorota Śliwa
Redaktor Naczelny